

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE GEEST VAN DE HOOIOPPER

Een wagenspel

door

1880

Herman Cogghe

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2015

Nr.3288

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen

Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE GEEST VAN DE HOOIOPPER* op te voeren moet de naam van auteur *HERMAN COGGHE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2015/0220/036
ISBN- 978- 90-385-13621

© 2015 Toneelfonds J. Janssens/Herman Cogghe
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(2 dames – 6 heren – 3 kinderen)

FONSKE PLAS, boerenknecht van de Riethoeve :

PIER FLUIT, boerenknecht van de Riethoeve :

CHAMPETTER, veldwachter van het dorp :

SCHOOL BELLE, waardin (herbergierster) van de Volle Ton :

EUFRASIE STEIGERS, een vrouw die graag mensen tegen elkaar opzet :

BOER TEUNIS, boer van het Merelhof :

DESIREKE SLOPERS, schooljongen en speelvogel :

ZWET LOWIEKE, nog zo één :

MIEKE SNOTNEUS, vriendinnetje van Desiree en Lowie – een durvers type :

BERT STROOIKES, dorpsbewoner :

FLUP VERBEEK, dorpsbewoner :

DECOR

Eerste tafereel : één of meerdere hooioppers in een natuurlijk zomers decor (warm licht)

Tweede tafereel : dorpsplaats – kan een lege ruimte zijn of bij een standbeeld, kiosk of waterpomp

Beide tafereelen kunnen ook naast elkaar gespeeld worden

KORTE INHOUD

Het is een warme zomerdag en niemand heeft echt zin om hard te werken. Wanneer een cafébezoek van twee boerenknechten wat uit de hand loopt, besluiten ze eerst even een dutje te doen onder een hooiopper. Maar er zijn nog andere kandidaten en dat zorgt voor de nodige ambiance. Het toneelstuk wordt best gespeeld in sappig plaatselijk dialect.

EERSTE TAFEREEL

(Piere Fluit en Fonske Plas komen op met een flink stuk in hun oor van 't café langs een veld met één of meerdere hooioppers – ze spreken met een dubbele tong)

FONSKE : Ik denk dat ik een beetje zat ben. Het is precies alsof ik vleugels heb.

PIER : Vleugels, Fonske? Waarom vliegt ge dan niet weg?

FONSKE : Ik kan u toch niet achterlaten, gij hebt teveel gedronken. Als de champetter ons zo ziet krijgen we een bekeuring.

PIER : Zoudt ge denken?

FONSKE : Dat staat als een paal boven water.

PIER : Wat zou het, de champetter is zelf meer zat dan dat hij nuchter is.

FONSKE : Ik zou toch maar oppassen, hik. Hij ziet beter wat anderen mispeuteren dan zijn eigen zonden.

PIER : Ja maar, de champetter blijft de champetter.

FONSKE : Juist Pier, 't is niet voor niks de arm der wet.

PIER : Een linkerarm of een rechterarm?

FONSKE : We hadden beter bij Belle nog ene gedronken, hik. Veel zatter kunnen we toch niet worden.

PIER : Schoon Belle van de Volle Ton, zo'n lekker ding.

FONSKE : Ik heb wel gezien met wat voor kikkerogen ge naar haar haar zat te kijken. Enfin, meer naar haar snollebollekes.

PIER : Haar snollebollekes?

FONSKE : *(maakt er de nodige bewegingen bij)* Dat is zeker dat, die twee meloenen die uit haar décolleté kwamen piepen.

PIER : Zeg dat wel, zo een gerief dat die Belle in huis heeft.

FONSKE : Ze mag best gezien worden. Aan mij zou ze het geen twee keer moeten vragen. Direct uitpakken. Hik.

(Pier ziet de champetter aankomen)

PIER : Potvolnondedoemekes! Ze gooien roet in ons eten.

FONSKE : Wat slaat ge nu weer uit uw botten?

PIER : We moeten verdwijnen, joh.

FONSKE : Nu hebt ge het toch wel heel erg.

PIER : Nee, de champetter...

FONSKE : Wat champetter?

PIER : Maar daar zie, kijk zelf. *(duwt Fonskes gezicht in de richting)*

FONSKE : Verdoeme! *(kijkt rond)* Vlug, we verbergen ons onder een hooiopper.

(ze kruipen samen onder een hooiopper – de champetter komt op)

CHAMPETTER : Wel nondepatatjes! Ik dacht dat ik twee zwervers had zien lopen. Tegenwoordig kunt ge niet voorzichtig genoeg zijn met al dat gespuis. Ik heb het niet onder de markt met al mijn werk, er komt altijd maar nieuw bij. Pas op, ge hoort me niet klagen. Ik doe mijn werk met volle overgave. Zorgen voor de orde op de wekelijkse markt, de jaarlijkse kermiskoers, het dorpsfeest en bij de verkiezingen. Daarbij moet ik toezicht houden dat er geen koeien gestolen worden of landerijen worden vernietigd. Jaja, jaloezie, verstaat ge? Van meneer de burgemeester moet ik elke vorm van criminaliteit in de kiem smoren maar dat is voor mij een veel te moeilijk woord. Ik zal me wel bij de misdaden houden en zien dat de belhamels het niet te bont maken op straat. Die durven wel eens fratsen uithalen en iedereen is daar niet mee opgezet. Ik word verdomme moe van al dat werken. *(geeuwt)* Ik zou nochtans nog wat papieren moeten rondbrengen maar dat zal wel niet presseren zeker. Niemand zal me missen als ik me eventjes tegen die hooiopper neerleg. Eventjes maar.

(de champetter legt zich neer en begint te snurken – even later komen Desireke en Lowieke op met een ijzeren hoepel die ze verder duwen met een stok)

DESIREKE : Wacht! Ik hoor iets, Lowie. Precies een beer die grolt.

LOWIEKE : Denkt ge echt dat er hier beren zitten?

DESIREKE : Heel zeker! Een dikke zwarte beer.

LOWIEKE : Goeie god Desiré, wat doen we nu?

DESIREKE : Geen paniek, den deze kan niet rapper lopen dan wij.

LOWIEKE : Hoe weet jij dat?

DESIREKE : Zie ge hem daar niet liggen, hij is moe van te werken.

LOWIEKE : Verdoeme, dat is de champetter!

DESIREKE : Stil joh, maak de grizzlybeer niet wakker. Willen we hem eens een ferme poets bakken?

MIEKE : *(op)* Hé, mag ik meedoen?

LOWIEKE : Lap, die trien zal het weer eens verpesten.

DESIREKE : Kom maar af en wees stil! *(maakt via mimiek en gebaren duidelijk dat er iemand ligt te slapen)*

MIEKE : De champetter!

DESIREKE : We gaan hem een ferme poets bakken.

LOWIEKE : Durft jij dat?

DESIREKE : Pff! Daar is niks aan. We zullen hem eens wat schoner maken.

MIEKE : Van een lelijke kunt ge geen schone maken. Een strontvlieg blijft een strontvlieg.

DESIREKE : En toch doen we het.

LOWIEKE : Kan dat dan?

DESIREKE : Wees daar maar zeker van. Zoek vlug wat bosbessen en kleefkruid bij elkaar. Ik loop even terug.

LOWIEKE : Wat gaat ge doen?

DESIREKE : Ginds op het patattenveld hebben ze gisteren een groot vuur gemaakt om patatenloof te verbranden. Daar ligt wat ik nodig heb.

MIEKE : En wat moet ik doen?

DESIREKE : Gij maakt een slinger van groen en bloemen.

LOWIEKE : Wat gaan we daar allemaal mee doen?

DESIREKE : Dat zult ge wel zien, maak dat je terug bent.

LOWIEKE : Oké baas.

MIEKE : We zullen die grommelpot eens een nieuw gezicht geven.

(Lowieke en Mieke rennen weg en even later zitten ze voor de champetter – ze schilderen zijn handen en gezicht, versieren zijn pet met een bloemenslinger en hangen zijn uniform vol met kleefkruid – als het werk bijna af is gromt de champetter en draait zich weg om de spanning vast te houden – de twee

belhamels rennen weg – even blijft het stil dan komen Fons en zijn maat van onder de hooiopper uit en wijzen met brede gebaren naar de veldwachter. Als ze het op een lopen willen zetten wordt de champetter wakker)

CHAMPETTER : Hela, hier blijven verdomme. Waar gaan jullie naartoe?

(Pier en Fonske zien hoe de champetter eruit ziet en beginnen te lachen)

Wel akkernonde dieu, wat valt er te lachen? Met een champetter in dienst wordt er niet gelachen. Of moet ik jullie een bonneke voor een bekering eu... een bekeuring maken? Spotten met een ambtenaar in dienst is een ernstig vergrijp. Begrepen?

PIER : Maar champetter...

CHAMPETTER : Ik vroeg of jullie het begrepen hebben?

FONSKE : Ja champetter.

PIER : Natuurlijk champetter.

CHAMPETTER : Wel, houd dan jullie klep. *(pakt zijn boekje en zoekt zijn potlood – dat zit achter zijn oren)* Waar hebben jullie mijn potlood gedaan? *(wordt kwaad)* Luister, normaal ben ik een brave mens maar als ge mij kwaad maakt gaat ge enkele dagen brommen in 't prison. Wel, komt er nog wat van?

FONSKE : We moesten onze klep houden champetter.

CHAMPETTER : Als ge miserie zoekt moet ge het zelf weten. Waar is mijn potlood?

PIER + FONSKE : Achter uw oren, champetter.

CHAMPETTER : Maar natuurlijk, daar zit het altijd. *(tast aan zijn pet en voelt het kleefkruid)* Miljaar, miljaar, wat is dat?

PIER : Kleefkruid, champetter.

CHAMPETTER : Dat weet ik ook! Hoe komt dat op mijn uniform?

FONSKE : Hoe moeten wij dat weten, champetter? Wij komen gewoon juist voorbij.

PIER : Zijt ge misschien in de beek gevallen?

CHAMPETTER : In de beek?

FONSKE : Misschien heeft de Kleudde geprobeerd om u mee te trekken in 't water.

CHAMPETTER : Die is goed. Jullie geloven toch niet in de Kleudde?